

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Uppföljning av miljö- och stadsbyggnadsnämndens åtgärder i miljö- och klimatprogrammet för 2023

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade den 1 februari 2023 (§ 14) att fastställa ett antal åtgärder inom miljö- och klimatprogrammet för 2023 för att bidra till att uppnå programmets mål och uppdrag. Inom ramen för nämndens ordinarie verksamhet utförs åtgärder inom miljö- och klimatprogrammet, i synnerhet genom miljöbalkstillsynen, i planarbetet och i bygglovsprövningen. Av denna bilaga framgår beslutade åtgärder samt kommentarer för uppföljningen.

Miljö- och klimatprogrammet har ett övergripande mål: *Danderyd ska ha en god och hälsosam miljö samt arbeta för en långsiktig hållbar utveckling.* Programmets genomförandetid är till och med 2030 vilket för med sig att val av åtgärder, insatser och inriktning sker successivt över tid och att åtgärder kopplade till alla sex fokusområden inte väljs för nämnden årligen. Uppföljning och analys av genomförda aktiviteter utgör ett kriterium för kommande val av aktiviteter.

Valda åtgärder läggs in i respektive nämnds verksamhetsplaner för varje år och följs upp i ett eget ärende till kommunstyrelsen. Övergripande aggregerad uppföljning av nämndernas valda åtgärder görs för kommunstyrelsen i samband med redovisning av miljö- och klimatprogrammets 17 gröna indikatorer.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Fokusområdena**1. Begränsad klimatpåverkan***Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa utsläppen av växthusgaser och luftföroreningar.*

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
1.1. Kommunen ska arbeta för att de som bor och verkar i Danderyd minskar växthusgasutsläppen	1.1.1. Kommunens utsläpp av växthusgaser minskar med 63 procent till år 2030 per invånare med 1990 som basår. (Sveriges klimatmål, icke-handlande sektorn)	Information om miljöanpassat byggande, solenergi och energieffektivisering.	Informationsfolder om grön sotning har skickats ut till kommuninvånare under 2023.
		Lägg till en punkt om energieffektivitet och dagvatten i checklista för samråd	Utfört
		I bygglovsprövning fråga efter dagvatten hantering	Ej utfört, planeras 2024
		Vid upphandling ska miljökrav och energieffektivitetskrav ställas där så är möjligt.	Utfört

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
1.2 Danderyds kommun som organisation är fossilbränsleoberoende år 2025	1.2.2 Tjänstebilar ska vara fossilbränsleoberoende	Endast fossilbränsleoberoende bilar köps eller leasas.	Bilpoolsbilar och cyklar används vid tillsynsbesök och kontroller.

2. Frisk luft

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa luftföroreningar.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
2.1 Luftkvaliteten i Danderyds kommun ska förbättras	2.1.1 Luftkvaliteten längs E18 ska förbättras	Mätning av luftkvalitet genomförs av kommunen. Mätningar pågår sedan maj 2022 vid Danderyds gymnasium (permanent mätstation) och vid Mörbyskolan tom våren 2023 (mobil mätstation).	Utförs. Dagsaktuella mätresultat presenteras löpande på kommunens externa hemsida. Den mobila mätstationen är flyttad till Anna Whitlocks park. Lokaliseringsutredning för nästa placering är framtagen och beslutad i nämnd.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
		Arbeta enligt tillsynsriktning, där luftmiljö behandlas, gentemot Trafikverket. Genom tillsynen verka för att Trafikverket redovisar resultat över E18 luftmiljöpåverkan och vid behov tillse att verket vidtar åtgärder.	Redogörelse över tillsynsmöten med Trafikverket. Är utfört genom rapportering till nämnd i samband med uppföljning av tillsynsplanen per mars respektive oktober 2023.
		Informationsinsatser och rådgivning om hur fastbränseleddning kan påverka hälsa och vad som kan göras för att minska utsläpp av luftföroreningar.	Informationsinsatser genomförda 2023 om nya skärpta eldningsregler av trädgårdsavfall. Information i avslutsbeslut i klagomålsärenden rörande vedeldning/trivseleddning och liknande. Sammanställning av denna typ av klagomål. Under året har det dock inte förekommit några klagomål rörande

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
			vedeldning/trivseldning inomhus. Tre klagomål rörande eldning utomhus av trädgårdsavfall eller liknande har handlagts.
		Informera om införda begränsning av eldning av trädgårdsavfall i lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön i Danderyds kommun	Utfört informationsinsatser om nya föreskrifter om skärpta eldningsregler av trädgårdsavfall. Riktat utskick till villägarföreningar, tomtägarföreningar och fritidsträdgård (kolonilottsområde).

3. Friskt vatten

Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska främjas. Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa utsläppen av näringsämnen och föroreningar till sjöar, vattendrag och hav.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
3.1 Belastningen av näringsämnen och föroreningar till	3.1.1 Minska mängden förorenat vatten till dag- och spillvattennätet	Att genom tillsynen (t.ex. i fråga om tillsyn av dag- och spillvattennätet och	Bevakar genom tillsyn. Erforderlig dagvattenhantering fastställs i alla planprojekt.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
vattendrag, sjöar och kustvatten ska minska		E18) tillse att mängden förorenat vatten till dag- och spillvattennätet minskas. Tillse adekvat dagvattenrening i planprojekt.	
3.2 Statusen för sjöar och kustvatten får inte försämrats och kustvattnet ska uppnå god status i enlighet med vattendirektivet	3.2.1. Arbeta efter Hav- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram för att uppnå god ekologisk status	Riktad insats inom tillsyn av båtclubbar och kontroll av båtbottnfärg specifikt. Pågående tillsyn sedan ett par år tillbaka.	Tillsyn pågår enligt strategi för förorenade områden.
		Tillse att provtagning av vattenkvalitet utförs (på uppdrag av TN) vid kommunens sjöar och vattendrag.	Utfört
	3.2.2 Användning och föroreningar från hälso- och	Informationsinsatser gentemot båtägare om giftiga båtbottnfärger.	Utfört inom löpande tillsyn

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
	miljöfarliga kemiska produkter ska minska		
	3.2.3 Vattenkvaliteten vid kommunens sjöar och strandbad ska förbättras	Genom tillsynen tillse att badvattenprover tas löpande under badsäsongen. Tillse att provtagning sker (på uppdrag av TN) inom ramen för Edsvikens vattensamverkan.	Utfört
3.3. Hållbar dagvattenhantering ska genomföras	3.3.1. Kommunen ska i plan- och bygglovsprocessen förorda hållbar dagvattenhantering	Dialog tidigt i plan- och exploateringsprocessen. Tillse adekvat dagvattenhantering i planprojekt. Information i bygglovsdialog om hållbar dagvattenhantering, höjdsättning, vatten till grönyta och skyfall.	Erforderlig dagvatten hantering fastställs i alla planprojekt. Information i bygglovsdialog ej utfört (planeras 2024)

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
	3.3.2. Dagvattenhantering i form av uppströms-åtgärder ska genomföras	Tillsyn av dagvattenhantering så att vattenstatus inte försämras, exempelvis gällande E18, båtklubbar, golfklubbar, byggprojekt och i specifika tillsynsprojekt som miljö kvalitetsnormer i fråga om parkeringsplatser	Utfört genom tillsyn. Tillsynsprojektet som rör dagvattenhantering vid större parkeringsplatser fortsätter 2024.

4. Biologisk mångfald

Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att gynna och förstärka den biologiska mångfalden. Danderyds kommun ska verka för att vid samhällsbyggande och förvaltning bygga in biologisk mångfald för att främja ett rikt växt och djurliv.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
4.2 Biologisk mångfald ska främjas	4.2.1 Vid samtliga anläggningsarbeten i kommunen ska lösningar för	Vid framtagande av kulturmiljöprogram ska biologisk mångfald samt	Utfört, man har beaktat trädgårdar och grönstruktur

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
	att förstärka biologisk mångfald beaktas	natur med höga värden beaktas och bevaras.	
	4.2.2 Habitat av värde för den biologiska mångfalden ska värnas i planprojekt.	Värna värdefulla habitat i planprojekt	Ett utfört (Grotte)
	4.2.3 Den biologiska mångfalden ska värnas i de kommunala naturreservaten	Beaktas inom ramen för reservatstillsynen	Utfört

5. God bebyggd miljö

Danderyds kommuns bebyggda miljö ska vara god och hälsosam. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Danderyds kommun ska planera och bygga miljöanpassat samt verka för en giftfri miljö och minskat buller.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
5.1. Påverkan från trafikbuller ska minska	5.1.1. Andelen boende som är bullerstörda av väg- och spårtrafik ska minska	Genom tillsyn av Roslagsbanan verka för att Trafikförvaltningen/Region Stockholm tillser att	Utfört genom tillsyn Sammanställning av bullerklagomål som härrör från Roslagsbanan är utförd. För närvarande handläggs två sådana klagomål.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
		bullerriktvärden inte överskrids.	Ny bullerkartläggning pågår (tekniska nämnden). Deltar i framtagandet.
		Genom tillsyn av E18, enligt tillsynsinriktning, verka för att Trafikverket övervakar att bullerriktvärden inte överskrids.	Utfört Sammanställning av bullerklagomål som härrör från E18 utförd. Två sådana klagomål handläggs för närvarande. Ny bullerkartläggning pågår (tekniska nämnden). Deltar i framtagandet.
5.5 Kommunen ska verka för en modern trädgårdsstad och en hållbar stadsmiljö	5.5.1 När kommunen bygger om eller nytt ska miljömässigt hållbara metoder och material användas.	Inventering och uppdatering av kommunens kulturmiljöprogram (pågående)	Utfört

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
	5.5.5. Grönytefaktor ska beaktas i plan och exploatering	Ta fram en grönytefaktor som kommunen använder vid plan- och exploatering.	Ej utfört. Ingår i arbetet med grönplanen

6. Giffri miljö

Miljön i Danderyds kommun ska vara fri från ämnen som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Danderyds kommun ska arbeta aktivt med utfasning av farliga ämnen och kemikalier och underlätta för de som bor och verkar i kommunen att få en giffri miljö.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
6.1. Farliga ämnen ska fasas ut och de som bor och verkar i kommunen ska vägledas till att minska sin kemikalieanvändning	6.1.3. Årligen ska informationsinsatser genomföras gentemot företagare och Danderydsbor	Informationsinsatser inom området giffri miljö ska genomföras. Exempelvis tema kring giffri miljö kan omfatta mikroplast och konstgräs, information kring båtbottnfärger, kosmetiskt avfall, mediciner, kemikalier i vardagen.	Tillsyn på konstgräsplaner utförd.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
6.2 Utsläppen av miljö- och hälsofarliga ämnen från fastigheter och anläggningar ska minska	6.2.1 Kommunens fastigheter och anläggningar ska ha en handlingsplan för en giftfri miljö	Teknisk handbok uppdateras och kompletteras med krav på tex att tryckimpregnerat virke ska undvikas. Koppar och zink samt deras legeringar ska inte annat än undantagsfall tillåtas på grund av deras giftiga egenskaper. Bygglov ska inte ges till koppartak, häng- och stuprännor i koppar och liknande annat än till kulturhistoriska byggnader. Kravställning vid tillsyn att allt dagvatten från parkeringsplatser med fler än 100 platser skall ha fungerande oljeavskiljare. Årlig uppföljning om skötsel av anläggningen med bevis om tömning av avskiljaren	Ingen åtgärd Hänvisar till tekniska nämnden. MSN informerar om vad som inte är lämpligt i bygglovsprocessen

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
6.3 Mängden avfall och dess farlighet ska minska	6.3.2 Uppkomsten av avfall ska förebyggas och återbruk främjas	Undersökning hur kommunen kan ställa krav på avfallshantering i fritidsbåtshamnar	Krav ställs på avfallsplan enligt ny lagstiftning, ska granskas 2023
6.4. Användningen av hälso- och miljöfarliga kemiska produkter ska minska	6.4.1. Hälso- och miljöfarliga produkter och ämnen byts ut mot miljövänligare alternativ	Informationsinsats gällande båtbottnfärg. Information och gemensamt arbete med båtklubbarna gällande båtbottentvättar.	Pågår inom ramen för tillsyn
6.6. Antalet förorenade områden i kommunen ska minska	6.6.1. Utredningar och åtgärder enligt Strategi för förorenade områden	Ansvarsutredningar och undersökningar av prioriterade objekt ska genomföras och därefter ska åtgärder påbörjas.	Pågår enligt strategi för förorenade områden.
	6.6.2. Förorenade områden som ligger i närhet till förskolor och skolor samt områden med risk för skred och ras ska vara	Genom tillsyn ska ansvarsutredningar och undersökningar av prioriterade riskklassade objekt (riskklass 1 och 2)	Pågår enligt strategi för förorenade områden.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Kommentar/Uppföljning 2023
	utreda och åtgärdade till 2030.	göras och vid behov ska åtgärder genomföras. Övriga objekt undersöks och åtgärdas genom tillsyn vid exploatering och byggande.	